Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Store Afdeling)

26. juli 2017*

»Præjudiciel forelæggelse – forordning (EU) nr. 604/2013 – afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en ansøgning om international beskyttelse, der er indgivet af en tredjelandsstatsborger i en af medlemsstaterne – tilstrømning af et exceptionelt stort antal tredjelandsstatsborgere, som ønsker at opnå international beskyttelse – en medlemsstats offentlige myndigheder organiserer grænsepassagen med henblik på at sikre gennemrejse til en anden medlemsstat – undtagelsesvis tilladelse til indrejse af humanitære grunde – artikel 13 – ulovlig passage af den ydre grænse – frist på 12 måneder regnet fra grænsepassagen – artikel 27 – retsmidler – omfanget af domstolsprøvelsen – artikel 29 – frist på seks måneder til at gennemføre overførslen – beregning af frister – gennemførelse af en prøvelse – opsættende virkning«

I sag C-490/16,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Vrhovno sodišče (øverste domstol, Slovenien) ved afgørelse af 13. september 2016, indgået til Domstolen den 16. september 2016, i sagen

A.S.

mod

Republika Slovenija,

har

DOMSTOLEN (Store Afdeling),

sammensat af præsidenten, K. Lenaerts, vicepræsidenten, A. Tizzano, afdelingsformændene R. Silva de Lapuerta, L. Bay Larsen (refererende dommer), J.L. da Cruz Vilaça, M. Berger og A. Prechal samt dommerne A. Rosas, A. Arabadjiev, C. Toader, M. Safjan, D. Šváby, E. Jarašiūnas, C.G. Fernlund og S. Rodin,

generaladvokat: E. Sharpston,

justitssekretær: fuldmægtig M. Aleksejev,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 28. marts 2017,

efter at der er afgivet indlæg af:

– A.S. ved svetovalca za begunce M. Nabergoj og S. Zbičajnik,

* Processprog: slovensk.

– den slovenske regering ved N. Pintar Gosenca, B. Jovin Hrastnik og A. Vran, som befuldmægtigede,

– den græske regering ved T. Papadopoulou, som befuldmægtiget,

– den franske regering ved E. Armoët, som befuldmægtiget,

– den italienske regering ved G. Palmieri, som befuldmægtiget, bistået af avvocato dello Stato L. Cordì,

– den ungarske regering ved M.M. Tátrai og M.Z. Fehér, som befuldmægtigede,

– den østrigske regering ved G. Hesse, som befuldmægtiget,

– Det Forenede Kongeriges regering ved C. Crane, som befuldmægtiget, bistået af barrister C. Banner,

– den schweiziske regering ved U. Bucher, som befuldmægtiget,

– Europa-Kommissionen ved M. Condou-Durande, M. Žebre og G. Wils, som befuldmægtigede,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 8. juni 2017,

afsagt følgende

Dom

1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 13, stk. 1, artikel 27, stk. 1, og artikel 29, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 604/2013 af 26. juni 2013 om fastsættelse af kriterier og procedurer til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en ansøgning om international beskyttelse, der er indgivet af en tredjelandsstatsborger eller en statsløs i en af medlemsstaterne (EUT 2013, L 180, s. 31, herefter »Dublin III-forordningen«).

2 Denne anmodning blev fremsat i forbindelse med en tvist mellem A.S., en syrisk statsborger, og Republika Slovenija (Republikken Slovenien) vedrørende sidstnævntes afgørelse om ikke at behandle den ansøgning om internationale beskyttelse, som A.S. havde indgivet.

Retsforskrifter

3 4., 5. og 19. betragtning til Dublin III-forordningen er affattet således:

»(4) I konklusionerne fra [Det Europæiske Råds særlige møde i] Tammerfors [den 15. og 16. oktober 1999] præciseres det […], at det fælles europæiske asylsystem på kort sigt bør indebære en klar og brugbar metode til fastsættelse af, hvilken stat der er ansvarlig for behandlingen af en asylansøgning.

(5) En sådan metode bør baseres på kriterier, der er objektive og retfærdige for både medlemsstaterne og de pågældende personer. Den bør især gøre det muligt hurtigt at afgøre, hvilken medlemsstat der er ansvarlig, for at sikre en effektiv adgang til procedurerne om meddelelse af international beskyttelse og for ikke at bringe målet om en hurtig behandling af ansøgninger om international beskyttelse i fare.

[…]

(19) For at sikre en effektiv beskyttelse af de pågældende personers rettigheder bør der fastlægges retsgarantier og en ret til adgang til effektive retsmidler i forbindelse med afgørelser vedrørende overførsler til den ansvarlige medlemsstat, jf. navnlig artikel 47 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder. Med henblik på at sikre, at folkeretten overholdes, bør adgangen til effektive retsmidler i forbindelse med sådanne afgørelser omfatte både undersøgelsen af anvendelsen af denne forordning og af den retlige og faktiske situation i den medlemsstat, som ansøgeren overføres til.«

4 Denne forordnings artikel 1 bestemmer:

»I denne forordning fastsættes kriterierne og procedurerne til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en ansøgning om international beskyttelse, der er indgivet af en tredjelandsstatsborger eller en statsløs i en af medlemsstaterne (»den ansvarlige medlemsstat«).«

5 Nævnte forordnings artikel 3, stk. 2, andet afsnit, fastsætter:

»Er det umuligt at overføre en ansøger til den medlemsstat, der primært er udpeget som ansvarlig, fordi der er væsentlige grunde til at tro, at der er systemfejl i asylproceduren og i modtagelsesforholdene for ansøgere i den pågældende medlemsstat, som medfører en risiko for umenneskelig eller nedværdigende behandling som defineret i artikel 4 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, skal den medlemsstat, der træffer afgørelsen, fortsætte med at undersøge kriterierne i kapitel III for at fastslå, om en anden medlemsstat kan udpeges som ansvarlig.«

6 Samme forordnings artikel 7, stk. 2, præciserer:

»Afgørelsen af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig efter kriterierne i dette kapitel, sker på grundlag af situationen på det tidspunkt, hvor ansøgeren for første gang indgav sin ansøgning om international beskyttelse til en medlemsstat.«

7 Dublin III-forordningens artikel 12 indfører et kriterium til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for udstedelsen af opholdstilladelser eller visa.

8 Denne forordnings artikel 13 med overskriften »Indrejse og/eller ophold« bestemmer i stk. 1:

»Påvises det på grundlag af beviser eller indicier, der er beskrevet i de to lister, der er omtalt i denne forordnings artikel 22, stk. 3, herunder de data, der er omhandlet i [Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 603/2013 [af 26. juni 2013 om oprettelse af »Eurodac« til sammenligning af fingeraftryk med henblik på en effektiv anvendelse af forordning (EU) nr. 604/2013 og om medlemsstaternes retshåndhævende myndigheders og Europols adgang til at indgive anmodning om sammenligning med Eurodacoplysninger med henblik på retshåndhævelse og om ændring af forordning (EU) nr. 1077/2011 om oprettelse af et europæisk agentur for den operationelle forvaltning af store it-systemer inden for området med frihed, sikkerhed og retfærdighed (EUT 2013, L 180, s. 1)], at en ansøger ulovligt har passeret grænsen til en medlemsstat ad land-, sø- eller luftvejen, og at den pågældende er indrejst fra et tredjeland, er den medlemsstat, hvori vedkommende er indrejst ulovligt, ansvarlig for behandlingen af ansøgningen om international beskyttelse. Dette ansvar ophører 12 måneder efter den dato, hvor grænsen blev passeret ulovligt.«

9 Dublin III-forordningens artikel 21, stk. 1, fastsætter:

»Hvis en medlemsstat, som en ansøgning om international beskyttelse indgives til, mener, at en anden medlemsstat er ansvarlig for behandlingen af ansøgningen, kan den snarest muligt og under alle omstændigheder inden for en frist på tre måneder efter, at ansøgningen er indgivet, jf. artikel 20, stk. 2, anmode denne anden medlemsstat om at overtage ansøgeren.

I tilfælde af et hit med data registreret i Eurodac, jf. artikel 14 i forordning (EU) nr. 603/2013, skal anmodningen uanset nærværende stykkes første afsnit sendes senest to måneder efter modtagelsen af hittet, jf. artikel 15, stk. 2, i nævnte forordning.

Fremsættes der ikke anmodning om overtagelse af en ansøger inden for de frister, der er fastsat i første og andet afsnit, påhviler ansvaret for behandlingen af ansøgningen om international beskyttelse den medlemsstat, som ansøgningen er indgivet til.«

10 Dublin III-forordningens artikel 23, stk. 2 og 3, har følgende ordlyd:

»2. En anmodning om tilbagetagelse fremsættes så hurtigt som muligt og under alle omstændigheder inden for to måneder efter modtagelsen af hittet i Eurodac i overensstemmelse med artikel 9, stk. 5, i forordning (EU) nr. 603/2013.

Er anmodningen om tilbagetagelse baseret på andre beviser end oplysninger fra Eurodac-systemet, sendes den til den anmodede medlemsstat senest tre måneder fra datoen for indgivelsen af ansøgningen om international beskyttelse, jf. artikel 20, stk. 2.

3. Når anmodningen om tilbagetagelse ikke fremsættes inden for de frister, som er fastsat i stk. 2, påhviler ansvaret for behandlingen af ansøgningen om international beskyttelse den medlemsstat, som den nye ansøgning er indgivet til.«

11 Dublin III-forordningens artikel 26, stk. 1, er affattet således:

»Når den anmodede medlemsstat accepterer at overtage eller tilbagetage en ansøger […], meddeler den anmodende medlemsstat den pågældende afgørelsen om, at vedkommende skal overføres til den ansvarlige medlemsstat, og i givet fald afgørelsen om ikke at behandle vedkommendes ansøgning om international beskyttelse. […]«

12 Denne forordnings artikel 27, stk. 1 og 3, fastsætter:

»1. Ansøgeren […] har ret til effektive retsmidler i form af klage eller indbringelse for en domstol eller et domstolslignende organ af de faktiske og retlige forhold mod en afgørelse om overførsel.

[…]

3. Med henblik på tilfælde, hvor afgørelser om overførsel påklages eller indbringes, skal det i medlemsstaternes nationale lovgivning fastsættes, at:

a) klagen eller indbringelsen giver personen ret til at forblive på den pågældende medlemsstats område, indtil resultatet af klagen eller indbringelsen for en domstol foreligger, eller

b) overførslen suspenderes automatisk, og at denne suspension udløber efter en vis rimelig periode, i løbet af hvilken en domstol eller et domstolslignende organ efter nøje og stringent undersøgelse skal have truffet en afgørelse om at tillægge en klage eller indbringelse opsættende virkning, eller

c) den pågældende har lejlighed til inden for en rimelig frist at anmode en domstol eller et domstolslignende organ om at udsætte gennemførelsen af afgørelsen om overførsel, indtil der foreligger et resultat af vedkommendes klage eller indbringelse. Medlemsstaterne sikrer, at der findes effektive retsmidler, ved at udsætte overførslen indtil afgørelsen om den første anmodning om udsættelse er truffet. […]«

13 Nævnte forordnings artikel 29, stk. 1 og 2, har følgende ordlyd:

»1. Overførslen af ansøgeren […] fra den anmodende medlemsstat til den ansvarlige medlemsstat sker […], så snart det er praktisk muligt og senest seks måneder efter, at anmodningen fra en anden medlemsstat om overtagelse eller tilbagetagelse af den pågældende er accepteret, eller efter, at der er truffet endelig afgørelse om en klage eller indbringelse, hvor dette tillægges opsættende virkning i overensstemmelse med artikel 27, stk. 3.

[…]

2. Finder overførslen ikke sted inden for fristen på seks måneder, fritages den ansvarlige medlemsstat for sine forpligtelser til at overtage eller tilbagetage den pågældende, og ansvaret overføres så til den anmodende medlemsstat. Denne tidsfrist kan forlænges til højst et år, hvis overførslen ikke kunne gennemføres på grund af fængsling af den pågældende, eller til højst 18 måneder, hvis den pågældende forsvinder.«

Tvisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

14 A.S. forlod Syrien og indrejste i Libanon, inden han rejste gennem Tyrkiet, Grækenland, Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien og Serbien. Han passerede grænsen mellem Serbien og Kroatien i løbet af 2016. På de kroatiske myndigheders foranledning blev han transporteret til den slovenske grænse.

15 Den 20. februar 2016 indrejste A.S. i Slovenien. Af de slovenske myndigheder blev han derefter ført til de østrigske myndigheder. Disse nægtede ham dog indrejse i Østrig.

16 Den 23. februar 2016 indgav A.S. en ansøgning om international beskyttelse i Slovenien.

17 De slovenske myndigheder anmodede de kroatiske myndigheder om at overtage den pågældende på grundlag af Dublin III-forordningens artikel 21. Den 20. maj 2016 imødekom de kroatiske myndigheder denne anmodning.

18 Den 14. juni 2016 traf Ministrstvo za notranje zadeve (indenrigsministeriet, Slovenien) afgørelse om ikke at behandle den af A.S. indgivne ansøgning om international beskyttelse, fordi sidstnævnte skulle overføres til Kroatien, som var den medlemsstat, der var ansvarlig for behandlingen af denne ansøgning under anvendelse af det i Dublin III-forordningens artikel 13, stk. 1, fastsatte kriterium, eftersom A.S. ulovligt havde passeret den kroatiske grænse fra et tredjeland.

19 A.S. påklagede denne afgørelse til Upravno sodišče (forvaltningsdomstol, Slovenien). Den 4. juli 2016 afviste denne ret denne klage, samtidig med at den udsatte gennemførelsen af indenrigsministeriets afgørelse af 14. juni 2016, indtil der var truffet endelig afgørelse i tvisten i hovedsagen. A.S. iværksatte derefter appel ved den forelæggende ret.

20 På denne baggrund har Vrhovno sodišče (øverste domstol, Slovenien) besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»1) Finder domstolsbeskyttelsen som omhandlet i [Dublin III-forordningens] artikel 27 […] også anvendelse i forbindelse med fortolkningen af betingelserne for at anvende det kriterium, der er fastsat i artikel 13, stk. 1, når en medlemsstat træffer afgørelse om ikke at behandle en ansøgning om international beskyttelse på et tidspunkt, hvor en anden medlemsstat allerede har påtaget sig ansvaret for at behandle ansøgerens ansøgning på samme grundlag, og når ansøgeren har anfægtet denne afgørelse?

2) Skal betingelsen om ulovlig passage som omhandlet i [Dublin III-forordningens] artikel 13, stk. 1, […] fortolkes uafhængigt og selvstændigt eller sammenholdt med artikel 3, nr. 2), i [Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/115/EF af 16. december 2008 om fælles standarder og procedurer i medlemsstaterne for tilbagesendelse af tredjelandsstatsborgere med ulovligt ophold (EUT 2008, L 348, s. 98)] og artikel 5 [i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 562/2006 af 15. marts 2006 om indførelse af en fællesskabskodeks for personers grænsepassage (Schengen-grænsekodeks) (EUT 2006, L 105, s. 1), som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 610/2013 af 26. juni 2013 (EUT 2013, L 182, s. 1)], der definerer begrebet ulovlig grænsepassage, og skal denne fortolkning anvendes på [Dublin III-forordnings] artikel 13, stk. 1?

3) Skal begrebet ulovlig passage som omhandlet i [Dublin III-forordningens] artikel 13, stk. 1, […] i lyset af besvarelsen af det andet spørgsmål og under hensyn til omstændighederne i den foreliggende sag fortolkes således, at der ikke sker ulovlig grænsepassage, når en medlemsstats offentlige myndigheder organiserer grænsepassagen med henblik på at sikre gennemrejse til en anden […]medlemsstat?

4) Såfremt det tredje spørgsmål besvares bekræftende, skal [Dublin III-forordningens] artikel 13, stk. 1, […] da som følge heraf fortolkes således, at den er til hinder for, at en tredjelandsstatsborger tilbageføres til den [medlems]stat, hvori den pågældende oprindeligt er indrejst på EU's område?

5) Skal artikel 27 i [Dublin III-]forordning[en] […] fortolkes således, at de frister, der er fastsat i artikel 13, stk. 1, og artikel 29, stk. 2, afbrydes, når ansøgeren har udøvet sin ret til domstolsbeskyttelse, og navnlig når dette også indebærer forelæggelsen af et præjudicielt spørgsmål, eller når den nationale ret afventer Den Europæiske Unions Domstols besvarelse af et sådant spørgsmål, der er forelagt i en anden sag? Subsidiært ønskes oplyst, om disse frister løber i et sådant tilfælde, selv om den ansvarlige medlemsstat imidlertid ikke har ret til at afslå at modtage den pågældende?«

Retsforhandlingerne for Domstolen

21 Den forelæggende ret har anmodet om, at anmodningen om præjudiciel afgørelse undergives den præjudicielle hasteprocedure, der er fastsat i artikel 107 i Domstolens procesreglement.

22 Den 27. september 2016 har Domstolen, efter forslag fra den refererende dommer og efter at have hørt generaladvokaten, besluttet ikke at efterkomme denne anmodning.

23 Ved afgørelse af 22. december 2016 har Domstolens præsident besluttet, at den foreliggende sag skal pådømmes forud for andre.

Om de præjudicielle spørgsmål

Det første spørgsmål

24 Med sit første spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om Dublin III-forordningens artikel 27, stk. 1, skal fortolkes således, at en ansøger om international beskyttelse – inden for rammerne af prøvelsen af en afgørelse om overførelse af den pågældende – kan påberåbe sig en fejlagtig anvendelse af det kriterium om ansvar for behandlingen af ansøgningen i tilfælde af ulovlig passage af en medlemsstats grænse, der er fastsat i nævnte forordnings artikel 13, stk. 1.

25 Dublin III-forordningens artikel 27, stk. 1, præciserer, at en ansøger om international beskyttelse har ret til effektive retsmidler i form af klage eller indbringelse for en domstol eller et domstolslignende organ af de faktiske og retlige forhold mod en afgørelse om overførsel.

26 Rækkevidden af de retsmidler, som en ansøger om international beskyttelse har til prøvelse af en afgørelse om overførsel af den pågældende, er præciseret i 19. betragtning til denne forordning, hvoraf det fremgår, at med henblik på at sikre, at folkeretten overholdes, bør adgangen til effektive retsmidler i forbindelse med afgørelser om overførsel, der er indført med nævnte forordning, omfatte både undersøgelsen af anvendelsen af samme forordning og af den retlige og faktiske situation i den medlemsstat, som ansøgeren overføres til (jf. i denne retning dom af 7.6.2016, Ghezelbash, C-63/15, EU:C:2016:409, præmis 38 og 39).

27 I denne henseende fastslog Domstolen i præmis 61 i dom af 7. juni 2016, Ghezelbash (C-63/15, EU:C:2016:409), at ansøgeren om international beskyttelse kunne påberåbe sig en fejlagtig anvendelse af et ansvarlighedskriterium til behandlingen af ansøgningen om international beskyttelse i kapitel III i Dublin III-forordningen.

28 I denne dom foretog Domstolen ingen sondring mellem de forskellige kriterier, der er fastsat i dette kapitel, herunder kriteriet om ulovlig passage af en medlemsstats grænse i denne forordnings artikel 13, stk. 1.

29 Det var ganske vist kun kriteriet i nævnte forordnings artikel 12, der direkte var genstand for den sag, der gav anledning til nævnte dom.

30 De begrundelser, som Domstolen anførte i samme dom, gælder dog mutatis mutandis også for kriteriet i samme forordnings artikel 13, stk. 1.

31 Det bemærkes således navnlig, at kriterierne i Dublin III-forordningens artikel 12 og 13 spiller en lignende rolle i gennemførelsen af den proces til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig, som er indført i denne forordning, og dermed i anvendelsen heraf (jf. i denne retning dom af 7.6.2016, Ghezelbash, C-63/15, EU:C:2016:409, præmis 41-44).

32 På samme måde er den generelle udvikling, som systemet til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en ansøgning om international beskyttelse, der er indgivet i en af medlemsstaterne, og dette systems målsætninger, som Domstolen har fremhævet i præmis 45-59 i dom af 7. juni 2016, Ghezelbash (C-63/15, EU:C:2016:409), ligeledes relevante for kontrollen med anvendelsen af nævnte forordnings artikel 13.

33 Hvad angår den af den forelæggende ret fremførte omstændighed, hvorefter en anden medlemsstat i hovedsagen allerede har anerkendt at være ansvarlig for behandlingen af den omhandlede ansøgning om international beskyttelse, skal det fremhæves, at en afgørelse om overførsel først kan meddeles den pågældende, når den anmodede medlemsstat har accepteret at overtage eller tilbagetage vedkommende.

34 På denne baggrund kan denne omstændighed ikke anses for at medføre, at domstolsprøvelsen af afgørelsen om overførsel hvad angår kriterierne i denne forordnings kapitel III er udelukket, uden at nævnte forordnings artikel 27, stk. 1, i det væsentlige mister sin effektive virkning. Det skal desuden fastslås, at i den sag, der gav anledning til dom af 7. juni 2016, Ghezelbash (C-63/15, EU:C:2016:409), havde den anmodede medlemsstat udtrykkeligt anerkendt at være ansvarlig for behandlingen af den omhandlede ansøgning om international beskyttelse.

35 Det følger af samtlige ovenstående betragtninger, at det første spørgsmål skal besvares med, at Dublin III-forordningens artikel 27, stk. 1, sammenholdt med 19. betragtning til denne forordning, skal fortolkes således, at en ansøger om international beskyttelse inden for rammerne af en prøvelse af en

afgørelse om overførsel af den pågældende kan påberåbe sig en fejlagtig anvendelse af ansvarlighedskriteriet om den ulovlige passage af en medlemsstats grænse i nævnte forordnings artikel 13, stk. 1.

Det andet og det tredje spørgsmål

36 Med det andet og det tredje spørgsmål, der skal behandles samlet, ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om Dublin III-forordningens artikel 13, stk. 1, i givet fald sammenholdt med bestemmelserne i forordning nr. 562/2006, som ændret ved forordning nr. 610/2013, og med bestemmelserne i direktiv 2008/115, skal fortolkes således, at en tredjelandsstatsborger, hvis indrejse blev accepteret af myndighederne i den første medlemsstat, som stod over for tilstrømningen af et exceptionelt stort antal tredjelandsstatsborgere, som ønskede at rejse gennem denne medlemsstat for at indgive en ansøgning om international beskyttelse i en anden medlemsstat, uden at opfylde de indrejsebetingelser, som i princippet kræves i denne første medlemsstat, skal anses for »ulovligt [at have] passeret« den nævnte første medlemsstats grænse som omhandlet i denne bestemmelse.

37 Indledningsvis bemærkes, at det af præmis 41-58 i dom af dags dato, Jafari (C-646/16), fremgår, at en tredjelandsstatsborgers tilladelse til at indrejse på en medlemsstats område i en situation som den i hovedsagen omhandlede ikke kan kvalificeres som »visum« som omhandlet i Dublin III-forordningens artikel 12.

38 Hvad angår fortolkningen af denne forordnings artikel 13, stk. 1, følger det for det første af denne doms præmis 60-72, at selv om de vedtagne EU-retsakter på området for grænsekontrol og indvandring udgør nyttige baggrundselementer til fortolkningen af denne bestemmelse, kan rækkevidden af begrebet »ulovlig passage« af en medlemsstats grænse som omhandlet i nævnte forordning ikke desto mindre ikke direkte udledes af disse retsakter.

39 Det fremgår dernæst af nævnte doms præmis 73-92, at en tredjelandsstatsborger, som har fået tilladelse til at indrejse på den første medlemsstats område uden at opfylde de indrejsebetingelser, som i princippet kræves i denne medlemsstat, med henblik på at rejse videre til en anden medlemsstat for dér at indgive en ansøgning om international beskyttelse, skal anses for »ulovligt [at have] passeret« denne første medlemsstats grænse som omhandlet i Dublin III-forordningens artikel 13, stk. 1, uanset om denne passage var blevet accepteret eller tilladt under påberåbelse af humanitære grunde og under fravigelse af de indrejsebetingelser, som tredjelandsstatsborgere i princippet pålægges.

40 Endelig har den omstændighed, at passagen af grænsen fandt sted i en situation, der er kendetegnet ved tilstrømningen af et exceptionelt stort antal tredjelandsstatsborgere, som ønsker at opnå international beskyttelse, ikke betydning for fortolkningen eller anvendelse af denne bestemmelse (dom af dags dato, Jafari, C-646/16, præmis 93-100).

41 Det bemærkes dog, at i henhold til Dublin III-forordningens artikel 3, stk. 2, og artikel 4 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder kan overførslen af en ansøger om international beskyttelse til den ansvarlige medlemsstat ikke foretages, når denne overførsel indebærer en reel risiko for, at den pågældende bliver udsat for umenneskelig eller nedværdigende behandling som omhandlet i denne artikel 4 (jf. i denne retning dom af 16.2.2017, C.K. m.fl., C-578/16 PPU, EU:C:2017:127, præmis 65). En overførsel kan således ikke foretages, hvis en sådan risiko foreligger i den ansvarlige medlemsstat efter tilstrømningen af et exceptionelt stort antal tredjelandsstatsborgere, som ønsker at opnå international beskyttelse.

42 Det følger heraf, at det andet og det tredje spørgsmål skal besvares med, at Dublin III-forordningens artikel 13, stk. 1, skal fortolkes således, at en tredjelandsstatsborger, hvis indrejse blev accepteret af myndighederne i den første medlemsstat, som stod over for tilstrømningen af et exceptionelt stort antal tredjelandsstatsborgere, som ønskede at rejse gennem denne medlemsstat for at indgive en

ansøgning om international beskyttelse i en anden medlemsstat, uden at opfylde de indrejsebetingelser, som i princippet kræves i denne første medlemsstat, skal anses for »ulovligt [at have] passeret« den nævnte første medlemsstats grænse som omhandlet i denne bestemmelse.

Det fjerde spørgsmål

43 Under hensyn til besvarelsen af det andet og det tredje spørgsmål er det ufornødent at besvare det fjerde spørgsmål.

Det femte spørgsmål

44 Med det femte spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om Dublin III-forordningens artikel 13, stk. 1, og artikel 29, stk. 2, skal fortolkes således, at de i disse bestemmelser fastsatte frister begynder at løbe efter indgivelsen af en klage over den omhandlede afgørelse om overførsel, herunder når den nationale ret har besluttet at forelægge Domstolen en anmodning om præjudiciel afgørelse.

45 Dublin III-forordningens artikel 13, stk. 1, som findes i denne forordnings kapitel III om kriterier til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig, præciserer i andet punktum, at en medlemsstats ansvar, der er baseret på kriteriet om ulovlig passage af en medlemsstat grænse, ophører 12 måneder efter datoen for denne passage.

46 Nævnte forordnings artikel 29, stk. 2, som findes i samme forordnings kapitel VI, afdeling VI, om overførsler, bestemmer, at finder overførslen fra den anmodende medlemsstat til den ansvarlige medlemsstat ikke sted inden for fristen på seks måneder, fritages sidstnævnte medlemsstat for sine forpligtelser til at overtage eller tilbagetage den pågældende, og ansvaret overføres derfor til den anmodende medlemsstat.

47 Det fremgår af disse to bestemmelser, at de deri fastsatte frister begge har til formål at tidsbegrænse en medlemsstats ansvar i henhold til Dublin III-forordningen.

48 Desuden fremgår det både af de nævnte bestemmelser og af deres plads i denne forordning, at de finder anvendelse i to forskellige faser af den med nævnte forordning indførte procedure.

49 Den frist, der er nævnt i Dublin III-forordningens artikel 13, stk. 1, udgør således en betingelse for anvendelsen af kriteriet i denne bestemmelse, og overholdelsen heraf skal sikres i løbet af proceduren til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig, hvorefter en afgørelse om overførsel eventuelt kan vedtages.

50 Denne forordnings artikel 29, stk. 2, vedrører derimod gennemførelse af afgørelsen om overførsel og kan kun anvendes, når princippet om overførsel er anerkendt, dvs. ikke før den anmodede medlemsstat har accepteret anmodningen om at overtage eller tilbagetage.

51 Disse to fristers respektive ordninger skal således præciseres under hensyntagen til deres specifikke formål inden for den med nævnte forordning indførte procedure.

52 Hvad for det første angår fristen i Dublin III-forordningens artikel 13, stk. 1, bemærkes, at forordningens artikel 7, stk. 2, præciserer, at afgørelsen af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig efter kriterierne i denne forordnings kapitel III, sker på grundlag af situationen på det tidspunkt, hvor ansøgeren første gang indgav sin ansøgning om international beskyttelse til en medlemsstat.

53 Nævnte forordnings artikel 13, stk. 1 in fine, skal derfor fortolkes således, at den medfører, at den medlemsstat, hvis ydre grænse blev passeret ulovligt af en tredjelandsstatsborger, ikke længere kan holdes ansvarlig på grundlag af denne bestemmelse, hvis fristen på 12 måneder efter den ulovlige passage af denne grænse allerede var udløbet på den dato, hvor ansøgeren første gang indgav sin ansøgning om international beskyttelse i en medlemsstat.

54 På denne baggrund kan indgivelsen af en klage over en afgørelse om overførsel, som er nødvendig efter meddelelsen herom og dermed efter indgivelsen af en ansøgning om international beskyttelse, i sagens natur ikke have nogen indvirkning på beregningen af fristen i Dublin III-forordningens artikel 13, stk. 1.

55 I en situation som den i hovedsagen omhandlede, hvor en ansøgning om international beskyttelse blev indgivet mindre end 12 måneder efter den ulovlige passage af en medlemsstats grænse, er reglen i Dublin III-forordningens artikel 13, stk. 1, ikke til hinder for anvendelsen af dette kriterium om ansvar for behandlingen.

56 Hvad for det andet angår fristen i Dublin III-forordningens artikel 29, stk. 2, følger det dels af samspillet mellem de forskellige stykker i denne artikel, dels af manglen på enhver præcisering i denne bestemmelse hvad angår tidspunktet for, hvornår denne frist begynder at løbe, at denne kun præciserer konsekvenserne af udløbet af fristen for at gennemføre overførslen i denne forordnings artikel 29, stk. 1 (jf. analogt dom af 29.1.2009, Petrosian, C-19/08, EU:C:2009:41, præmis 50).

57 Dublin III-forordningens artikel 29, stk. 1, tager dog hensyn til konsekvenserne af indgivelsen af en eventuel klage ved at fastsætte, at seksmånedersfristen for at gennemføre overførslen løber, fra der er truffet endelig afgørelse om en klage eller indbringelse, hvor dette tillægges opsættende virkning i overensstemmelse med denne forordnings artikel 27, stk. 3.

58 Indgivelsen af en klage, der, som den i hovedsagen omhandlede, får opsættende virkning, medfører, at fristen for gennemførelse af overførslen i princippet udløber kun seks måneder efter vedtagelsen af en endelig afgørelse om denne klage.

59 Henset til det ovenstående skal det femte spørgsmål besvares med, at Dublin III-forordningens artikel 13, stk. 1, andet punktum, sammenholdt med forordningens artikel 7, stk. 2, skal fortolkes således, at indgivelsen af en klage over afgørelsen om overførsel ikke har nogen indvirkning på beregningen af den i nævnte artikel 13, stk. 1, fastsatte frist.

60 Nævnte forordnings artikel 29, stk. 1 og 2, skal fortolkes således, at indgivelsen af en sådan klage medfører, at fristen i disse bestemmelser først begynder at løbe efter vedtagelsen af den endelige afgørelse om denne klage, herunder når den nationale ret har besluttet at forelægge Domstolen en anmodning om præjudiciel afgørelse, forudsat at den nævnte klage blev tillagt opsættende virkning i henhold til samme forordnings artikel 27, stk. 3.

Sagsomkostninger

61 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Store Afdeling) for ret:

1) **Artikel 27, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 604/2013 af 26. juni 2013 om fastsættelse af kriterier og procedurer til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en ansøgning om international beskyttelse, der er indgivet af en tredjelandsstatsborger eller en statsløs i en af medlemsstaterne, sammenholdt med 19. betragtning til denne forordning, skal fortolkes således, at en ansøger om international beskyttelse – inden for rammerne af prøvelsen af en afgørelse om overførsel af den pågældende – kan påberåbe sig en fejlagtig anvendelse af det kriterium om ansvar for behandlingen af en ansøgning i tilfælde af ulovlig passage af en medlemsstats grænse, der er fastsat i nævnte forordnings artikel 13, stk. 1.**

2) **Artikel 13, stk. 1, i forordning nr. 604/2013 skal fortolkes således, at en tredjelandsstatsborger, hvis indrejse blev accepteret af myndighederne i den første medlemsstat, som stod over for tilstrømning af et exceptionelt stort antal tredjelandsstatsborgere, som ønskede at rejse gennem denne medlemsstat for at indgive en ansøgning om international beskyttelse i en anden medlemsstat, uden at opfylde de indrejsebetingelser, som i princippet er påkrævet i denne første medlemsstat, skal anses for »ulovligt [at have] passeret« den nævnte første medlemsstats grænse som omhandlet i denne bestemmelse.**

3) **Artikel 13, stk. 1, andet punktum, i forordning nr. 604/2013, sammenholdt med forordningens artikel 7, stk. 2, skal fortolkes således, at indgivelsen af en klage over afgørelsen om overførsel ikke har nogen indvirkning på beregningen af den i nævnte artikel 13, stk. 1, fastsatte frist.**

   Nævnte forordnings artikel 29, stk. 1 og 2, skal fortolkes således, at indgivelsen af en sådan klage medfører, at fristen i disse bestemmelser først begynder at løbe efter vedtagelsen af den endelige afgørelse om denne klage, herunder når den nationale ret har besluttet at forelægge Domstolen en anmodning om præjudiciel afgørelse, forudsat at den nævnte klage blev tillagt opsættende virkning i henhold til samme forordnings artikel 27, stk. 3.

Underskrifter